

KURYER LITEWSKI

w WILNIE w SOBOTĘ DNIA 26 CZERWCA V. S. 1815 ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE

w ilno dnia 26 czerwca.

Wczora rano otrzymano tu przez gońca, w języku niemieckim drukowany *Extrablatt*, w którym czytamy, co następuje:

„ Antwerpia, dnia 19 czerwca.

„ Urzędowe wiadomości na rozkaz Gubernatora ogłoszone.

Między *Waterloo* i *Blancmont*, 4 lieu od *Bruxelli*, dnia 18go, wólna zaszła bitwa. Przez cały dzień z największą walczo zaciętością. Pod wieczór zwycięstwo na naszą przeważało się stronę. Liczba jeńców 8,000 wynosi. Między nimi znajduje się też Jeneral *Vandamme*. Nieprzyjaciel został już aż za *Charleroi* przepędzony.

Bonaparté większą część kawalerji swojej przeciwko *Blücherowi* wystawił. Xiążę *Wellington*, uwiadomiony o tém, rozkazał natychmiast swojej, przeciwko lewemu skrzydłu *Napoléona* postępować, które wnet zupełnie odpartem zostało. Kiedy to, na lewem działo się skrzydło, Xiążę *Blücher* 100,000 ludzi naprzeciwko *Bonapartemu* postawił i z największą natarczywością uderzył. Wojsko francuzkie nie mogło się długo opierać waleczności wojsk pruskich, i natychmiast rzuciło się w ucieczkę. Według zapewnienia *Bonapartégo*, które dał im w olesznie swojej, wyjeżdżając z *Paryżu*, miało ono dnia 16go w zwycięstwie weyść do *Bruxelli*. Przynęcił on też żołnierzom swoim rabunek tego miasta. Mówią, iż *Bonaparté* sam raniony został.

Daléj w tymże *Extrablacie* czytamy:

Hamburg, dnia 23 czerwca.

„ Przez sztafete, która z *Bruxelli* d. 19 t. m. wysłana była, otrzymaliśmy następujące nader ważne wiadomości:

„ W bitwie, która dnia wczorayszego, ztąd o 4 lieu, pod wsią *Blancmont*, około półtory mili na przód od *Wawre* i *Waterloo* zaszła, *Bonaparté* na głowę pobity został. Cała jego artyllerya, z 200 dział złożona, dostała się w ręce zwycięzców. Liczba niewolnika do 15,000 wynosi. Między nimi znajdują się Marszałek *Ney*, Jenerałowie: *Mouton*, *Vandamme*, *Moulin*, i wielu innych. Słowem: bitwa ta jest trzecią częścią klęsk *Napoléona*, nad *Berezyną* i pod *Lipskiem*. Xiążę *Blücher*, do którego 30,000 ludzi świeżych się wojsk przyłączyło, z największą natarczywością gonił nieprzyjaciela.

Bitwa była okropna. Stratę z obu stron liczą na 40,000 ludzi. Waleczny Xiążę dziedziczny *Oranii*, sławą się okrył. Rana jego, Bogu dzięki, nie jest niebezpieczną.

Podług prywatnego listu, nie pewna jednak jeszcze, że twierdza *Maubeuge* jest w ręku sprzymierzonych.

Drukowano w Drukarni nadwornéj *Hartunga*.

Otrzymano jeszcze następujące wiadomości, przez *extrablatt* w *Berlinie* ogłoszone:

„ Gosselies, dnia 20 czerwca, 1815.

„ Zdrów jestem po moim szwaku: ale koń nieprędko, albo i żadney już wielkiej nie będę mógł mieć tu bitwy. Zwycięstwo jest tak wielkie, jak kiedykolwiek odniesione być mogło. *Napoléon* w no-

cy, bez kapelusza i szpady, uciekł. Szpadę jego i kapelusz jego dał dzień Królowi. Jego nader bogata purpura i jego wozy są w moim ręku; także postadam jego perspektywę, przez którą w dzień bitwy na nas poglądał. Jego klejnoty i różne drogie rzeczy wojskom naszym w zdobyczy się dostały. Z ekwipażów nic mu nie zostało. Niektórzy żołnierze od 5ciu do sześciu tysięcy talarów w zdobyczy mają. *Napoléon* był w pojeździe i uciekał, kiedy od wojsk naszych był dościgany: wyskoczył z pojazdu: wpadł bez szpady na konia, a w tym spadł mu kapelusz, i tak podobno za pomocą nocy uniosł się. Skutki tego zwycięstwa są nie do oszacowania, a *Napoléona* upadek jest ztąd niechybny.

(Podpisano) *Blücher*.

Berlin d. 29 czerwca 1815 wieczorem o godzinie 8mej.

Główna kwatera Xiążęcia *Blüchera* dnia 24 wieczorem była w *Laon*. Liczba dotąd zdobytych dział wynosi 301. O wojsku francuzkiem i mówić nie ma już czego. Żołnierze kupami idą pod chorągwie wojsk Królewsko Francuzkich, dla weyścia do służby; ale wszystkich biorą w niewolę i odsyłają, a liczba ich wszelką wiarę przechodzi. „ Nie żołnierzami, ale rozbojnikami jesteście „ Xiąże do nich powiedział. Dzisiaj Xiąże chciał stanąć przed *Montmartre*.

Berlin d. 29 czerwca 1815, wieczorem.

Liczne sztafety przynoszą wiadomość, że we *Francyi południowej*, a mianowicie, w *Bordeaux*, *Tulonie*, *Marsylii*, &c białą zatknęto chorągiew. Żołnierzy *Napoleońskich* wyrznięto, a niektórzy Jenerałowie jego nayhaniebniejsze z rojalistami pozawierali kapitulacye. Wojsko Hiszpańskie jest we *Francyi*. Twierdze *Lille*, *Maubeuge*, *Philippeville*, białą zatknęły chorągiew; *Avesnes* kapitulowała.

Dnia 24 t. m., wyjechali ztąd: Rzeczywisty Radzca Stanu, *Bayków* do *Polągi*; Półkownik gwardyi, *Baron Renne*, do *Białegostoku*; Półkownicy *Fittinghof*, za granicę, a *Pokrowski* do *Kowna*.

Dnia 25 przejechali tędy: Chorąży *Hinet*, gońcem z *Heidelberga* do *Petersburga*; goniec *Fridher*, do miejsca pobytu Cesarza Jegomości, z *Petersburga*.

D. 25, przybyły tu pólki piesze, *kaluzki* i *siewski*, należące do 5tęj dywizyi, a dniem pierwszy przybyła kompania artylleryi konnéj, należąca do 3cięj brygady. Kompania artylleryi lekkiej przyszła z *Solennik*.

Kurstutęszy na *assygnaty*: Rubel srebrny 4 r. k. 55; dukat 15 r. 42 k.; imperyal 45 r.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

P R U S S Y.

Gazeta berlińska donosi z *Berlina* dnia 23 czerwca: „ Podług odebranych tu wiadomości, złożył nakoniec *Bonaparté* tak niewłaściwą sobie rolę, uczciwów pokoju, i dnia 15 t. m., w okolicach *Charleroi*, bez dalszego oświadczenia, uderzył na przedpocztę pierwszego korpusu pruskiego. Bitwa była nader zwawą: z największą zaciętością biły się obie strony: wojsko nasze, zwyczajnego sobie męztwa, nowe dało dowody.

Gdy zamiar nieprzyjaciela nie dawał się przenięknąć; przeto Xiążę *Blücher* ściagnął trzy pierwsze korpusy swojego wojska, między *Wawre*, *Sombref*,

Fleurus, i rozkazał zbliżyć się Jenerałowi *Bülow*, który się z 4tym korpusem w *Leodyum* (*Lüttich*, *Liège*,) znajdował.

W tak ścisłym połączeniu z wojskiem angielskim, jeszcze raz widział się Xiążę *Blücher* z Xiąciem *Wellingtonem*. Obadwaj Wodzowie ułożyli wspólne swé działania. Dnia 16go o godzinie 2 z południa nanowo przez Francuzów rozpoczęta została bitwa: a była szczególniej na środek nasz wymierzona: z nadzwyczajnym walczono mężstwem; i pozycja, pomimo wielokrotnych usiłowań nieprzyjaciela, mężnie przez nas utrzymana została. Kolumna jedna francuzką, pod jenerałem *Bertrand*, w tymże czasie przez *Quatre Bros* pod *Genappe* się przedarłszy, na belgickie i hollenderskie uderzyła stanowiska; uderzenie to, z przyczyny przemagający siły nieprzyjacielskiej, mogłoby się stać bardzo szkodliwem dla całości, gdyby kolumny *Angielskie*, *Hannowerskie* i *Brunswickie*, z *Bruxelli* ciągnące, w samą porę nie przybyły. Wtedy wojska angielskie i prawe skrzydło pruskiego wojska naprzód poszły, i ciągle naprzód postępowały, aż do nocy, która zakończyła bitwę.

Strata zabitych i ranionych z naszej strony, nie jest jeszcze z dokładnością podana; 300 ranionych pruskich do *Akwizgranu* zaprowadzono.

Wodzowie nasi na náywiększe narażali się niebezpieczeństwa: Xiążę *Blücher* otrzymał lekką kontuzję w nogę: ciągle jednak na koniu został. Pod jenerałem, Hrabia *Gneisenau*, dwa konie ubito; granat spadł mu strząsał, sám jednak szczęśliwem zdarzeniem nie był uszkodzony.

W nocy z 16go na 17ty, nieprzyjaciel, po niepomysłnych dla siebie przedsięwzięciach, ku swojej granicy się cofnął. D. 17go Xiążę *Blücher* główną kwaterę swoją do *Namur* przeniósł.

W pogoni jazda angielska miała już zdobyć na nieprzyjacielu 15 dział i 2,000 jenców.

Taką jest treść otrzymanych tu, a godnych wiary, wiadomości prywatnych: gdyż raport urzędowy wysłano do wielkiej kwatery głównej.

Berlin, dnia 24 czerwca: N. Król Jegomość, dnia 22 wieczorem, z bokowym adjutantem swoim, majorem v. *Brauchitsch* do *Hanau*; a Królewic Jmć, Xiążę *Wilhelm*, drugi syn J. K. Mości, w towarzystwie podpułkownika *Brause*, również do *Hanau* z *Poczdamu* wyjechał.

Jenerał Hrabia *Raztopczyn* do *Berlina* przybył, dnia 20 t. m. Baron *Plessen*, minister stanu Xiążęcia *Meklemburskiego* do *Ludwigslust* wyjechał. — D. 22 szwedzki Jenerał major *Engelbrecht* do *Stralsundu*, a szwedzki Jenerał major *Camps* do *Sztokolmu* wyjechał. — Polowy szpital gwardyi i korpusu grenadierów do wojska wyszedł — 5ty szwadron milicyi 4go półku marochii elektoralnej, i 214 strzelców ochotników, takż do wojska wyszły, pierwszy pod dowództwem Rotmistrza *Seehausen*, a drudzy pod dowództwem porucznika *Wicherta*.

N I E M C Y

Podług gazety wiedeńskiej, *Oesterreichischer Beobachter*: W *Moguncyi* na dzień 13 czerwca spodziewano się główny kwatery NN. Cesarzów Rosyjskiego i Austriackiego, i Xiążęcia *Schwarzenberga*. Główna kwatera Xiążęcia *Wrede* do *Kayserslautern* przeniesiona została. D. 10 t. m. pierwsze wojska Rosyjskie przybyły w okolice *Hanau*. — D. 9 t. m. Wielki koniuszy, Hrabia *Trautmansdorf*, przybył z *Heidelberga* do *Karlsruhe*, z poleceniem C. J. Austriackiego, złożenia powinszowania imienin W. Xiąciu. — Arcy Xiążę *Józef*, Palatyn Węgierski, w podróży swéj do główny kwatery, do *Stuttgardu* przybył; i był tam na obiedzie u Króla Jmci Wirtemberskiego. — Wojska bawarskie, które dotąd w okolicach *Frankfortu* stały, odebrały rozkaz wyruszenia do dalszego przeznaczenia swego; żołnierzom na 6 dni żywność rozdać kazano. — D. 8 przejechał przez *Frankfort*, Jenerał francuzki, Hrabia *de la Garde*, z *Gandawy* do *Heidelberga* jadący. — Kraje W. Xiącia *Weimarskiego* mają być rozszerzone, z powiększeniem ludności 80tysiącami dusz.

Gazeta berlińska, donosi od brzegów *Menu* pod 17 czerwca: „Wojsko odwodowe austriackie, w okolicach *Stuttgardu*, *Kanstattu*, i t. d. rozłożone, wyruszyło d. 14 t. m., na *Tubingę*, *Herrenberg*, &c. gdzie nową zajmie stanowiska. — O stanowiskach wojsk sprzymierzonych przeciwko *Francyi*, pisma publiczne następujące podają wiadomości: Większa część wojsk austriackich powraca z *Neapolu*, dla połączenia się z wojskami we *Włoszech*, których lewym skrzydłem, Jenerał Hrabia *Bubna*, prawem Jenerał *Radiwojewicz*, a środkiem Naczelnym jenerał, Baron *Frimont* dowodzi; te wojska z 15,000 sardyńskich, do *Sabaudyi* pójdą. Granicę szwajcarskie osadzone będą 30 do 45,000 wojsk szwajcarskich. Xiążę *Hohenzollern* dowodzi lewym skrzydłem Xiącia *Schwarzenberga*. Xiążę następca wirtemberski stoi niżej *Kehl*. Wszystkie wojska badeńskie są teraz pod rozkazami Xiącia *Hohenzollern*. Korpus ten na 40,000 ludzi wynoszą. — Główna kwatera Xiącia *Schwarzenberga* jest w *Manheimie*. Należy do niéj 28 jenerałów, 57 oficerów sztabowych, 104 oficerów, 62 urzędników, i 40 oddziałów sztabu: w nich 45 oficerów, 381 służących i 1771 koni; nadto jeszcze pod oficerów i żołnierzy 680 ludzi. — W orszaku Xiącia *Talleyranda* znajduje się P. *Challey* podnaczelnik oddziału ministeryum spraw zewnętrznych, i P. *Perrey*, prywatny sekretarz Xiącia. — Z *Genewy* pod 7 czerwca donoszą: „W tej chwili przez sztafety urzędowa przyszła wiadomość, o śmierci *Karola Emanuela*, byłego króla *Sardyńskiego*, w *Civitta Vecchia* zasłtę. „(Milczenie gazet włoskich wiadomość tę w niepewność podaje.) — Xiążę *Alexander Berthier*, w liście własnoręcznym do Króla *Francuzkiego*, pod d. 30 maja z *Bambergi* pisanym, dymisję swą przesłał. Utrzymują, że list ten pisany był w wyrazach, które skutkiem były jego pomieszania.

Podług *Korrespondenta hamburskiego*, od brzegów *Menu*, d. 14 czerwca: Król, *Ferdynand IV*, jenerałowi *Bianchi*, za tak prędkie oswobodzenie państw jego, nadał tytuł Xiążęcia z uposażeniem, rocznego dochodu 10,000 czer. zł. czyniącém. — Dawniejszy W. Xiążę *Frankfortki* otrzymuje od *Bawaryi* pensję 100,000 złotych — Xiążęta *Oldenburski* i *Meklemburski* przyjęli dostojność Wielkich Xiążąt. — Donoszą z *Hannoweru* pod 17 czerwca, że minister, Hrabia *Münster*, z *Wiednia* do *Londynu* pojechał, i aż na jesień dopiero tu má powrócić. Zgromadzenie stanów wtedyż nastąpi. — D. 11 t. m. wielka była i straszliwé zrządziła szkody. Zboża grad powybijał; powódź pozalawała pola: piorun w *Hildesheim* zapalił, a burza zniósła kilka domów.

K R Ó L E S T W O N I D E R L A N D Ó W.

Korrespondent hamburski donosi z *Bruxelli* pod 15 czerwca: „Wojsko pruskie, pod sprawą Xiążęcia *Blüchera* w zupełnym jest poruszeniu, i ciągnie w prawo ku wojsku Xiącia *Wellingtona*, przeciw któremu *Francuzi* wszystkie swe siły zdają się natężyć. — Jenerał *Alava*, poseł Króla hiszpańskiego przy naszym dworze, w orszaku Xiącia *Wellingtona* do terażniéjszój wojny należeć będzie. — Wczora Xiążę *Cumberland* tu przybył, i natychmiast udał się w dalszą drogę przez *Ostendę* do *Anglii*. — Znowu jeden pułkownik francuzki z oddziałem wiernych Królowi żołnierzy tu przybył. Na granicy był przymuszony przebijając się przez żandarmów i celników, i w zdarzeniu tém 7 ludzi stracił. — Wczorayszego wieczora Xiążę *Wellington* dawał wielką ucztę: ostatnią podobno przed swoim odjazdem. — Wojsko Xiążęcia *Blüchera* koncentruje się między *Sambra* i *Moza*, a w prawą stronę rozciąga się aż do *Mons*. — Z *Flandryi* piszą pod 15 czerwca: Dowódzca francuzki w *Condé*, który do strony królewskich należał, ułożył był twierdzę tę sprzymierzonym oddać: ale że się to przed skutecznieniem odkryło, więc sobie wleń strzelił. — Podług wszystkich wiadomości, główne swe siły zbiera się teraz zgromadzać *Bonaparté* przeciwko *Belgijom*, w celu puszczania się potem na takie przedsięwzięcie, jakie mu rozpacz wskazuje. W tymże celu ka-

zał on pod *Laon* wszystkie woyska zciągnąć — Linija celników belgijskich cofnęła się teraz za liniją przedpoczt. — Marszałka *Soulta*, który d. 8 twierdze i woyska na granicy oglądał, wzięto za *Bonapartego*, i to było powodem do pogłoski, o przybyciu jego do woyska. — Donoszą z *Leodyum* pod d. 15 czerwca: Dziś o świcie rozpoczęły się działania nieprzyjacielskie. Całe woysko pruskie w zupełnym jest poruszeniu. Główna kwatera Xięcia *Blüchera* przenosi się dzisiay z *Namur* do *Sombref* (na drodze do *Nivelles* i *Ath*): a woysko pruskie w prawo się posuwa; przez co ściśley połączy się z woyskami angielskimi. Do dnia dzisiejszego główna kwatera Xięcia *Blüchera* i 2go korpusu woysk pruskich była w *Namur*; pierwszego korpusu, pod Jenerałem *Ziethen*, w *Charleroi*; 3go pod Jenerałem *Thielemann* w *Elney*; 4go zaś pod Jenerałem *Bülow* tu w *Leodyum*. — Z *Akwizgranu* piszą, że *Bonaparte* d. 13 do *Maubeuge* przybył. — Czytamy z *Hagi*, d. 17 czerwca: „W *Utrechcie*, podobnie, jak w *Leydzie*, studenci formują korpus ochotników pieszych.

A U S T R Y A.

Gazeta lwowska, donosi z *Wiednia* pod 19 czerwca: „Gdy polny Marszałek, Porucznik Hrabia *Neipperg*, mianowany c. k. posłem i pełnomocnym Ministrem przy Dworze królewsko Sardyńskim, tudzież Jenerał Major *Steigentesch*, mianowany również Posłem i Ministrem przy Dworze królewsko Duńskim, będąc teraz czynnymi w woysku, na miysca poselstwa swojego udać się nie mogą, przeto wysłał N. Pan tymczasowe poselstwo do *Turyngu*, Xięcia *Starhemberga* swojego Szambelana, i tajnego Radcę, a Hrabiego *Ludwika Bombelles* Szambelana swojego, na także poselstwo do *Kopenhagi*.

Oprócz tego mianował N. Pan Hrabiego *Buol-Schauenstein* swojego Szambelana, tajnego Radcę i dotychczasowego nadzwyczajnego Posła, i pełnomocnego Ministra przy W. Xiążęciu *Toskańskim*, takimże Posłem i Ministrem przy Dworach Królewsko *Hannowerskim* i *Elektorsko Kasselskim*, na miysce zaś jego przy Dworze *Toskańskim*, wysłał swojego Szambelana Hrabiego *Antoniego Appony*.

Z powodu ukończonego teraz Kongressu rozdał J. C. K. Apostolska Mość wielu obcym Ministrom, Jenerałom i Osobom dyplomatycznym, Ces. Austriackie ordery. Wielki krzyż król. Węgierskiego orderu s. *Szczepana*, otrzymali: Hrabia *Nesselrode* Ces. Rosyjski Sekretarz Stanu interesów zagranicznych; Xże *Razumowski*, Ces. Ros. Radca tajny i Pełnomocnik Kongressowy; Hrabia *Stackelberg* Ces. Ros. Posel.; Baron *Stein*, Król. Pruski Minister Stanu; Xże *Tayllerand* Król. Francuzki Pełnomocnik kongressowy. — Wielki krzyż Ces. Austriackiego orderu *Leopolda* otrzymali: Pan *Anstett* Ces. Ros. tajny Radca; Jenerał *Boyen*, Król. Pruski tajny Minister Stanu i Woyny; Pan *Kankryn*, Ces. Ros. Jenerał i Intendent jenerałny; Hrabia *Capo d' Istria*, Ces. Ross. Minister w *Szwajcaryi*; Hrabia *Hardenberg*, Król. Angielsko-Hannowerski Posel.; Baron *Humboldt*, Król. Pruski Minister Stanu i Posel. — Krzyż kommandorski orderu s. *Szczepana* otrzymali: Baron *Thürkheim*, Minister Xięcia *Hessen-Darmstadzkiego*; Baron *Vrintz*, Pełnomocnik Xięcia *Turn Taxis*. — Krzyż kommandorski orderu *Leopolda* otrzymali: Król. Hannowerski Radca nadworny *Martens*; Król. Wirtemberski Jenerał *Vahrenbüblen*; Król. Bawarski Jenerał *Wartenberg*. Kawalerami orderu *Leopolda* mianowani: Hrabia *Armanberg*, Król. Bawarski Radca cyrkulowy; P. *Fuerbach*, Król. Wirtemberski tajny Radca poselstwa; P. *Hartmann* Sekretarz poselstwa; P. *Sensburg* tajny Radca Stanu i Cabinetu W. Xięcia *Badeńskiego*; P. *Trentlinger* Radca i P. *Turgeniew* Ces. Ros. Radca nadworny.

W a o c n y.

W gazecie wiedeńskiej, *Oesterreichischer Beobachter*, czytamy, że Król *Ferdynand IV*, do dnia 11 czerwca jeszcze w *Portici* bawił, i nie odprawił uroczystego wjazdu swego do stolicy. Tym czasem, Radzca stanu, kawaler *Medici* do *Neapolu* przybył,

i ogłosił odezwy Królewskie w *Messynie* wydane. W datowaney dnia 20go maja Król wyraża: 1) Zabezpieczamy osobistą i obywatelską wolność. 2) Własność jest nietknięta i święta. Przedaż dóbr narodowych jest nienaruszona: 3) Podatki stanowiąc będą stosownie do form przepisanych. 4) Dług publiczny zaręczony. 5) Pensye, stopnie, godności woyskowe, dawną i nową szlachta, są utrzymane. 6) Dla każdego *Neapolitańczyka* otwarte są urzędy woyskowe i cywilne. 7) Za postępowanie i czyny w czasie oddalenia się Królewskiego powszechné przebaczenie. — Jenerał Baron *Bianchi*, Wódz naczelny woysk austriackich w *Neapolu*, mianował Hrabiego *Neipperg* gubernatorem wojennym *Neapolu*; Barona *Mohr* gubernatorem prowincyi *Apulii*; a Jenerała majora *Haugwitz* gubernatorem *Abruzzy* i hrabstwa *Molise*. — Oyciec s. na 7my czerwca do *Rzymu* był oczekiwany. Kardynałowie *Litta*, *Doria*, *Saluzzo*, *Brancadore*, *Gabrieli* i *Ruffo-Scilla*, już przybyli. — Do *Bononii* przysły z *marchii* 22 dział, 5 haubic, i 50 wozów amunicyjnych, przez *Austryaków* w ostatniy wojnie zdobyte. Także przeprowadzono Jenerała *Porucznika Lechi* i Jenerała *Adjutanta Chiarisia*, jako jeńców. — Podług *Korrespondenta hamburskiego* Król *Sardyński* z *Turyngu* wyjechał, w celu znajdowania się na czele woysk swoich, które 30,000 wynoszą, i w *Sabaudyi* stanowisko zajmują.

F R A N C Y A.

Gazeta *Korrespondenta hamburskiego* donosi z *Paryża*, pod 8 czerwca: „Pozawczora, w bliskości pałacu Ciąła prawodawczego, zdarzyła się nadzwyczajna eksplozja. Sas jeden, mający około 28 lat wieku, i ze znaczney rodziny, miał przy sobie w kieszeni blisko 4 uncyy jakiegoś srebra trzaskającego. Pojechał do pałacu ciąła prawodawczego. Wszedł do sali; wkrótce jednak, obeyrzawszy się w około, z niey wyszedł i posłiznął się. Gdy zaś upadł biodrem na paczek srebra trzaskającego, powstała z tego gwałtowna eksplozja, która na nim odzienie poszarpała i całego oszpeciała. W tym staniu zaprowadzono go do policyi, gdzie rzecz ta lepiej wyswieconą zostanie. Już przed pięcią laty cudzoziemiec ten był aresztowany w *Paryżu*, i w ten czas już wygadywał rzeczy, które terazniejszy jego zamiar podeyrganym czynią. Pomiomy Sas, nadzwyczajny zapalenić, nazywa się *Safa*. Chciał on oyczyznę swoją, jak mówi, i rodzaj ludzki wybawić; twierdzi, iż wynalazł sposób robienia rakiet, szkodliwszych jeszcze od kongrewskich; proponował ministrowi woyny odkrycie wynalazku swego; i nosił zwyczajnie przy sobie część pewną niebezpieczney tej mieszaniny; a już przed 5 laty sadził się na *Napoleona*. Mniej tu uważano na tego człowieka, którego trzaskające srebro własny jego osobie mało zaszkoziło.

Bonaparte, dowiedziawszy się o przybyciu *Murata* do *Francyi*, powiedział: *C'est le sort d'un traître*. (Taki los zdraycy.)

Taż gazeta zawiera z *Paryża*, (przez *London*), pod 9 czerwca: Pozawczora, we środę, wpośród gromu dział, udał się Cesarz z licznym orszakiem do pałacu Reprezentantów, przyjął od Członków obu Izb przysięgę na wierność Konstytucyi i Cesarzowi, i otworzył posiedzenie następującą, z tronu, mową: „Mości Panowie Izby Parów i Mości Panowie Izby Reprezentantów! Od trzech miesięcy okoliczności i ufność narodu dały mi moc sprawowania nieograniczoney władzy. Dzisiaj spełnia się naygorętsze życzenie serca mego: zaczynam rządy Monarchii Konstytucyjney. Przyszłość zabezpieczyć: to przechodzi moc ludzką: same tylko ustawy, mogą ustalić przeznaczenia narodów. Rząd monarchiczny potrzebny jest dla *Francyi*, dla zabezpieczenia wolności, niepodległości i praw narodu. Konstytucye nasze są porozrzucane: jedném z nayważniejszych zatrudnień naszych będzie, połączenie ich w jedną zupełną konstytucyą, w jednę: że myśli uporządkowaną. Praca ta, w obliczu przyszłych pokoleń, terazniejszy zaleci epokę. Pragnę nay-

mocniéy widziéć Francją, używającą wszelkiéy, jaka tylko byéż może, wolności; mówię, jaka tylko byéż może: gdyż anarchija prowadzi zawsze do nieograniczonego rządu. Groźna koalicya Monarchów zagraża niepodległości naszej; woyska ich zbierają się na granicach naszych. Fregata Melpomene na morzu śródziemnym napadniona, i po krwawéy bitwie, którą miała z 74 dzidziowym okrętem angielskim, wzięta została. Tak więc rozlaną była krew w czasie pokoju! Nieprzyjaciele nasi zakładają sobie na poróżnieniu naszym wewnętrzném, i wzniecają wojnę domową. Skupiania się miały miéysce; utrzymują się podobne związki z Gandawą, jak w 1792 z Koblencem. Użycie środków prawodawczych jest nieodbitie potrzebne. Pokładam zupełną ufność moją w waszym patriotyzmie, w waszém mądrości i waszém przywiązaniu do osoby mojej. Wolność druku przywiązana jest do teraźniejszej Konstytucyi; żadna w niej odmiana zayśdź nie może, bez nadwierżenia całego systematu naszego politycznego; ale potrzeba praw powściągających, nadewszystko w teraźniejszym położeniu narodu. Wazny ten przedmiot polecam rozważeniu waszemu. Ministrowie moi uwiadomią was o położeniu interessów naszych. Stan skarbu byłby zaspakajający bez pomnożenia wydatków, których okoliczności teraźniejsze wymagały. Moznaby nawet opędzić wszelkie potrzeby, gdyby dochody budżetem obięte, wszyskie w tym roku uiszczone byéż mogły; mój Minister Skarbu zwróci uwagę waszą na środki, do tego celu dążące. Może byéż, że pi rwszy obowiązek Monarchy powoła mnie wkrótce, abym stanął na czele synów narodu, dla walczenia za oyczyznę. Woysko i ja, powinność naszą wypełnimy. Wy, Parowie i Reprezentanci, dajcie narodowi przykład ufności, stałości i patriotyzmu; i, jak ów Senat wielkiego ludu w starożytności, bądźcie raczej gotowi umrzeć, aniżeli dożyć hańby i ponizenia Francyi. Święta sprawa oyczyzny tryumfować będzie!!”

Po téy mowie zabrzmiały okrzyki: Niech żyje Cesarz! Niech żyje Oyczyzna! Niech żyje Naród! N. Pan odprowadzony był potém z sali przez tychże samych 25 Deputowanych Reprezentantów, którzy go przyjmowali.

Przetrząsanie po domach należy już także, jak za czasów okropności rewolucyynnych, do dziennego czyli nocnego porządku. W nocy z 8 na 9 ty areztowano wiele osób. Rozumieją, że uwięzienie Sassa, który z podeyrzaną palną materją wszedł był do pałacu ciała prawodawczego, ma także związek z przetrząsaniem domów.

Gazety nasze donoszą z Befort pod 2 czerwca: „Korpus austriacki, który między Calmar i Huningą Ren jakoby przeszedł, przez Francuzów napadniony i z wielką stratą do ustępu napowrót za rzekę zmuszony został!”

Bajona i inne, na zachód położone miéysca, w stanie oblężenia ogłoszone zostały. — Podług doniesień z Wandei, większa część drogi z miasta Napoleon do Nantes osadzona jest buntownikami. Pociągnęli oni w znaczney sile do Sables d'Olonne, gdzie oczekiwano na przybycie woysk portugalskich. — Dnia 19 maja wyjechał znowu P. Dubois Tainville z Tuluzy, jako nasz Konsul do Tunetu. — Zie myślący chcieli zapalić salę majowego pola, i pięć osób z tego powodu uwięziono. Również miał byéż odkryty zamach, na wysadzenie ogniem parku artyleryi w Vincennes będącego. — Murat uciekł za pomocą angielskiego paspirtu, który był wydany jednemu oficerowi francuzkiemu. — Gazety nasze zapewniają, że Cesarz we środe otrzymał depesze, naywiększhey wagi. — P. Perry, wydawca gazety Morning Chronicle, przybył tu dnia wczorayszego z Londynu. Udał się on zaraz do Izby Reprezentantów, i znajdował się na tém posiedzeniu, na którym Cesarz pre-

zydował. — Marszałek Mortier parem jest mianowany. 25 insurgentów osadziło Ott Ploermel, w departamencie Morbihan; zabrali oni ztamtąd wszystkie publiczne kassy. — Zapewniają, że deputacya od Protestantów oświadczyła ofiarę kilku milionów, jeźliby Napoleon chciał nadadź wyznaniu temu niektóre prerogatywy, których ono teraz nie posiada. Ale Napoleon miał propozycją tę odrzucić. — Murat bawi teraz blisko Grenoble, i nie otrzymał jeszcze pozwolenia na przybycie do Paryża. — Większa część ekwipażów Napoleona, i większa część gwardyi cesarskiej wyruszyła ztąd do Laon. Woyska, które w tę stronę ciągną, biorą z sobą żywności na 4 dni. — Powiedają, że oddziały gwardyi do różnych korpusów przyłączone będą. W Bordeaux i Bajonie włożono embargo na okręty hiszpańskie i portugalskie: gdyż francuzkie okręty w St. Sebastian zatrzymane zostały. Konfiskują także wszelką własność hiszpańską i portugalską. — Baron Saizieu, Dowódzca dywizyi francuzkiej, która do Lewantu wysłana była, wypłynawszy d. 4 maja ze Smyrny, przybył znowu z dywizją swoją, na fregacie Juno, do Tuluzy. W drodze rozbiła się galoeta, la Rose. Jak się tylko w Smyrnie dowiedziano o powrocie Bonapartego na tron, Konsul francuzki kazał zaraz Te Deum spiewać, trójkolorową banderę zaciągnąć, &c. — Stosownie do rozkazu Jenerała Hulín, wszyscy znajdujący się tu officerowie w przeciagu 12 godzin do korpusow swoich udadź się powinni. — Dnia wczorayszego 6ty korpus woyska miał z okolic Laon na przód postąpić. — Podług listów z Laon, pozawczora pisanych, oczekiwano tegoż dnia w Soissons pierwszhey kolumny gwardyi cesarskiej, 8,000 ludzi i 4,000 koni. 3 inne kolumny wynoszące 16,000 ludzi i 4,000 koni, mają się jutro pod Soissons zebrać. — Formować się będą 4 korpusy kawaleryi, każdy ze 2 dywizyi, pod naczelnem dowództwem Marszałka Grouchy. Na dowódców korpusowych wymieniają Jenerałów Excelmans, Pajol, Milhaud i Kellermann. — Temi dniami dawali strzelcy konni dla części deputowanych od woyska obiad na 500 osób. Biesiada ta skończyła się na tém, że officerowie z muzyką, po ulicach paryzkich nosili popiersie Napoleona. — Batalion wy py Elby, także do woyska wyruszył. — Rójaliści rozgłosili tu już, że Austriacy zajęli Chambery, i że Marszałek Suchet, Lyon opuścić był zmuszony. — Tuteysze gazety piszą, że Xiążę Blücher kazał porzucić odezwę do urzędników departamentów pogranicznych.

Taż gazeta donosi z listu od granic francuzkich, pod 12 czerwca: „Rozumieją; że i wstronie południowey zaydzie także walna bitwa: gdyż Xiążę Schwartzenberg usiłuje posunąć się ku Lyonowi, co wielki wpływ mieć będzie na ogólne działania. Bonaparté, i od tej strony przewidując niebezpieczeństwo, wysłał znaczną część gwardyi do Strazburga. — Podług niektórych doniesień, Murat przybył także do woyska.

H I S Z P A N I A

Podług Korrespondenta hamburskiego, hiszpański minister woyny, Jenerał Balleysteros do Kadyzu wyjechał, gdzie się uzbiera wielka wyprawa do Ameryki, 22,000 ludzi. Inni rozumieją, że ta wyprawa do południowey Francyi jest przeznaczona. — Gazeta wiedeńska Oesterr. Beobachter donosi, że Xiążę Angoulême d. 12 maja pod imieniem Hrabiego Chatelleraut do Madrytu przybył, a od Króla i Infanta nayprzezyimiey był przyjęty. Utrzymują, iż Xiążę tu nie długo zabawi, i w krótce się uda do Francyi, gdzie stanie na czele wiernych Królowi Francuzów.

Dokończenie Manifestu Króla hiszpańskiego przeciwko Francyi.

Hiszpani! macie wy mocniéysze jeszcze pobudki prowadzenia z nim woyny. Czyliż nie powinniście ukarać człowieka, który ułożył plan obalenia wiary Chrześcijańskiej, którą w tajemnych przepisach swoich danyh Cerwelloniemu, nazwał owocem przesądów i

błąd P. . . Bonaparté nie mając dożyć na tém, iż stał się źródłem wszęgo złego, chciał jeszcze, aby cierpiano na ziemi bez pociechy, bez nadziei lepszego żywota, bez pomocy nareszcie dobroczynney religii! Nie przystoją Napoléonowi zasady, które prawo mocniejszego, będące jedynym prawem jego, potępiają. Ten, który zaleca sprawiedliwość i słusność, nie może się podobać przywłaszczycielowi tronów, mniemającemu, iż imiona sprawiedliwych i cnotliwych należą się tylko podbijaczom. Sprawiedliwość, rostopność, potrzeba obrony, i religia nakazują tę wojnę dla wydobycia Francji, z pod tłoczącego ją jarzma, i dla powrócenia światu spokoyności. Francja nie będzie rozszarpana; utrzyma się przy swoich prowincjach; granice jej będą szanowane; aby zaś woyska posilkowe nie weszły do nię, ma się zastanowić nad obelgą wyrażoną jej godności narodowey; niech sobie powtarza, iż każdy Naród staje się niewolniczym odtąd, jak tylko utracą Królów, mianowanych przez jego prawa fundamentalne, i że gdyby obojętnie patrzyła na zwalenie z tronu Króla Ojca Ludów jego, przez Potwórzę karmiącą się krwią ludzką, wiecznąby się hańbą okryła.

Znam służące mi prawa; wiem, iż mogę wypowiedzieć i toczyć wojnę. Lewny jestem, iż poddani moi są przeświadczeni, że Król zasadzający szczęśliwość swoją na szczęśliwości ludów swoich, nie może przedsięwziąć wojny bez prawdziwego zmartwienia. Ale postanowiłem użyć mocy przekonania, abym się w obliczu Narodów okazał sprawiedliwym, mąstwem wojska mojego ożywił, i aby, gdy ta wojna jest święta, wszyscy pokładali nadzieję w pomocy tego, który daje zwycięztwa.

Działo się w pałacu Moim Madryckim, dnia 2 maja 1815 roku.

(podpisano) Ferdynand.

Petro Cevallos.

ANGLIA.

Korrespondent hamburski donosi z Londynu, pod 13 czerwca: „Porucznik Gourbillon, adjutant Marszałkowi de la Roche Jacquelin, naczelnego Dowódcy wojsk królewskich w Wandei, przybył w piątek, na kutrze Nimble, do Plymouth. Dnia 28 maja przysłał do rozprawy z Jenerałem Bonapartego (Travot), i korpus jego, ze 5,000 ludzi złożony, na głowę pobity został. Dnia 1 i 3 czerwca usiłował nieprzyjaciół przeszkodzić wysadzeniu na ląd harmat, broni i amunicji; ale odparty został. Przejęto list, który zawiera odpowiedź ministra wojny na nalegającą Jenerała Travot prośbę o posiłki. Minister pisze do niego, iż nie ma sposobu uskutecznienia prośby jego, i spodziewa się, iż on z wojskiem, teraz przy nim będącym, najlepszych środków użyje, gdyż ani jedno z członków wieka posłać mu nie może. Wojsko uzbrojonych royalistów w Wandei ma już wynosić do 65,000 ludzi, a biała chorągiew powiewa już w Bordeaux i innych miejscach nadbrzeżnych. — Dwa okręty francuzkie, które na początku przeszłego tygodnia, przez fregatę Rhin, do Plymouth zaprowadzone były, z rozkazu admiralicyi znowu uwolnione zostały. — Eskadra angielska, ze 12 do 16 okrętów złożona, przeszła d. 18 maja ciasną gibraltarską, dla krążenia przeciw okrętom amerykańskim. Był jeden amerykański był przez nią ścigany, ale uszedł. — Xiążę Manchester, Gubernator Jamaiki, ogłosił pod 28 kwietnia, że ci obywateli w Kingstonie tylko lądować mogą. — Z ostatnich listów z Indji wschodnich dowiadujemy się, że Seindeh zbiera bardzo wielkie wojsko, pod pozostaniem, własnego bezpieczeństwa; ale to zapewne, dla napadnięcia na posiadłości angielskie. — Do Wandei posyła się jeszcze 20,000 karabinów i 300,000 ładun-

ków. — Po tonie opozycyjnym, jaki w Paryżu Trba Reprezentantów przybiera, miarkują, że się ona wkrótce z Bonapartym poróżni, albo, że wkrótce rozwiązana będzie. — W wojsku naszym w Belgiach znajdują się 24 półki kawaleryi. — Do Tagu przybyło 60 statków przewozowych, dla zabrania wojsk portugalskich, 10 regimentów portugalskich odebrało rozkaz iść ku Tirenóm. — Wojska francuzkie w Gwadalupie i Martynice przypięły trójkolorową kórkardę i oświadczyły się za Bonapartym. Gubernator, G. Linois, który Ludwikowi XVIII wiernym został, udał się o pomoc do Anglików. — Gazeta gandawska nazywa Monitorem powszechnym, le *Menteur universel* (Kłamca powszechny).

W tymże Korrespondencie czytamy z Londynu, pod 14 czerwca: „Odebrano tu z Konstantynopola ministerjalną wiadomość, że Porta Ottomańska przystąpiła także do Oświadczenia Kongressu wiedeńskiego pod 13 marca. Tak więc, nie ma w Europie narodu, któryby się nie oświadczył przeciwko powszechnemu nieprzyjacielowi.

Boston, d. 9 maja.

„Mamy tu wiadomość, że od 11 kwietnia okręty amerykańskie nie mają być przypuszczane do angielskich wysp karaibskich”

Załoga na Martynice, która się za Bonapartym oświadczyła, przez Gubernatora, Jenerała Linois, który milicyą wyspy téj był uzbroidł, do Francji odesłaną została.

WIADOMOSCI ROZMAITE.

(z Gazety rzyckiej *Zuschauer*.)

W artykule jednym z *Wiednia*, pod 7 czerwca czytamy: że obrady względem istotnych artykułów konstytucyi niemieckiej ukończyć się miały; że poniekąd ośmianach nastąpiła zgoda względem aktu związkowego. Austria, Prussy, Hannover i Niderlandy miały oświadczyć, iż gotowe są podpisać teraz już w *Wiedniu* akt pominiony; wszyscy prawie Xiążęta niemieccy również się na to zgodzili: tylko dla Bawarskiego Posta oczekiwano dotąd na próżno pełnomocnictwa do podpisu; Baden czeka przykładu Bawaryi; a *Wittemberg* żadnego jeszcze nie uczynił przystępu do tych układów. (Trzech tedy głównych członków dawniejszego związku reńskiego, nie dostaje jeszcze do związku niemieckiego) — Ponieważ Xiążę *Wellington* uznał, że dla dobrej sprawy korzystniej byłoby, jeźliby wojska hannowerskie w *Niderlandach*, nie pod Jenerała *v. d. D.*, ale pod zasłużonego Jenerała *Alten*, który w *Hispanii* i *Portugalii* tak chwalebnie się dał poznać, dowództwem był; gdy daley także uyrzał, że wielu bardzo z młodej szlachty, którzy miejsca officerskie w wojsku tém, podług nowéj organizacyi, z pokrzywdzeniem nawet zasłużonych, zajmują, i nie są tak zdadni, jak ci ostatni; przeto Jenerała *v. d. D.* i wielu młodych officerów do domu odprawił, a miejsca ich innym porozdawał. — Na zaproszenie Lorda *Wellingtona*; wyjechał Ludwik XVIII z *Gandawy* do *Antwerpii*. — Gazety paryzkie skłamały: że wyrocznia gandawska zawiera traktat, podług którego Ludwik XVIII każde mu z mocarstw sprzymierzonych 40 milionów fr. przyrzeka, jeźli go na tron przywróci. — Król neapolitański ma odstąpić Papieżowi kilka powiatów, a za to niektóre północne części państwa kościelnego odejść mają dla *Austrii*. Rząd Rzymski wyznaczył deputowanych do *Marchii*, ale Rząd Austriacki rozkazał, iżby *Marchie* w teraźniejszej formie administracyi zostały. — *Porta Ottomańska* kazała wyprządzać warownie *Sylistrii*, i wysłała flotę przeciwko rozbojnikom morskim: (*Algierczykowie?*). — W *Wisbaden*, gdzie Xiążę *Talleyrand* wielkie mieszkanie był najął, ale żadney o sobie więcéj wiadomości nie dał, rozumiano d. 10, że albo zniknął, albo jest aresztowany: gdyż on z *Berthierem* plany dla *Bonapartego* układał, które odkryte zostały.

2. Nr. 5,577 Od Kommissyi Wileńskiego Prowiantkiego Depo czyni się ogłoszenie, iż, chociaż dla licytacji, które się u niej odbywały, naznaczony był czas od 5go do 20go teraźniejszego czerwca, na dostarczenie prowiantu do magazynów gubernii Wileńskiej i Grodzieńskiej, ale że do tego terminu prawie się nikt nie stawił, przeto, naznaczają się jeszcze dwa terminy, pierwszy dnia 24go, a drugi ostateczny dnia 27go teraźniejszego miesiąca, na które życzący podjąć się takowego dostarczenia, mogą przywać do pomienionej Kommissyi z dostatecznymi ewikcyami. Dnia 21 czerwca 1815 roku. Członek Kommissyi Wileńskiego Prowiantkiego Depo Smey Klasy. *Bohomolec.*

3. Podaje się do publicznej wiadomości, iż handel w mieście Wilnie, pod firmą Józefa Manzera i Antoniego Gastela, kompanicznie przez lat sześć utrzymywany, po odejściu dobrowolnym z kompanii JP. Manzera, w dniu 3cim miesiąca maja 1815 roku, przeszedł na osobę samojednego Antoniego Gastela; a zatem jako kredyta za wspólną wiedzą w ciągu lat sześciu zaciągnięte, tak też i debita do handlu, już do Antoniego Gastela należą, któren, kredyta z wspólnej wiedzy zajęte opłacać, i debita odbierać będzie; oraz, że handel w tém samym stanie, i miejscu, przez Antoniego Gastela utrzymuje się, publiczność zawiadamia. Dnia 18 junii 1815 roku w Wilnie.

Antoni Gastel.

1. W Xiegarńi Uniwersytetu znajdują się następujące nowe dzieła:

Observations sur une dissertation présentée au concours pour la chaire d'éloquence de l'Université Imperiale de Vilna. Rédigées et publiées par G. E. Grodeck. Vilna 1815. in 8vo. kop. 25

Introductio in Anatomem comparatam. Oratio academica, quam, ad inaugurandas in Caes. Univers. Vilnensi comparatae anatomes scholas, nono ante kal. novembr. 1814 habuit L. H. Bojanus Med. et Chir. Doct. Vilnae 1815 in 8vo k. 35

De l'influence de la révolution française sur des objets relatifs à la médecine pratique. Discours prononcé à la séance publique de l'Université Imperiale de Vilna le 15 septembre 1814. par J. Frank Cons. de Collège, Professeur de médecine pratique et de Clinique à la susdite Université. Vilna 8vo kop. 25.

O Towarzystwach biblijnych i ustanowieniu onegoż w St. Petersburgu, 8vo w Wilnie 1813 kop. 45.

1. Sąd Główny Litewsko Wileński i Departamentu, skutkiem rezolucyi swojej zawiadamia Kredytorów, zesłego Ziemskiego Wileńskiego Sądu, Pisarza Ignacego Kończy, iż w dziele za Ukazem Rządzącego Senatu z byłemi Urzędnikami tegoż Sądu Ziemskiego o przebieg kop w sprawie Konkursowej rzeczonoego Kończy, obwinionemi, Dekretem tego Departamentu w roku 1814 msca maja 8 dnia zapadłym, została sądzona na rzecz Kredytorów tegoż Kończy, summa 13,191 rubel i 60 kopiejek assignacyami. Którzy to Kredytorowie wodząc braniecna tego Dekretu, powinni złożyć w tym i Departamencie na przynależne sobie pieniądze od onego Kończy, dowody prawne od daty niniejszey publikaty w ciągu sześciu miesięcy, pod utratą pretensyi. Dnia 26 msca junij roku 1815. Prezydent Głównego Sądu i Kawaler A. Lawdański. Sekretarz Kazimierz Nowicki.

2. Niżej podpisany w imieniu JPP. Marcina i Ewy z Zabo-

Od dnia 1go nadchodzącego miesiąca lipca, zaczyna się drugie półrocze, i odnawia się prenumerata na gazetę Kurjera Litewskiego: przyjmować się będzie we wszystkich Kantorach i Ekspedycjach pocztowych, a w Wilnie w miejscu zwyczajnym Redakcyi. Płaci się, jak zwyczajnie, na pół roku srebrem rubli 7. Prenumerujących na prowincyi uprasza się o wczesne zapisanie prenumeraty i wyraźne zapisywanie imion prenumeratorów i nazwiska miéysc, do których się ma przesyłać gazeta, aby wszystkie od porzątku numeru regularnie ich dochodzić mogły.

owskich Wiewiórkowskich: uwładamia, że ciż JPP. Wiewiórkowscy w roku idącym maja i dnia za prawem wieczysto przedawnym Kamienicę w mieście Kownie na ulicy Wielkiej, od JPP. Piotra Fergiel aptekarza i Doroty Kienichowny Sukcesorów, po zesłych oiyh Rodzicach Henryku i Elzbiecie Fergielach, oraz Dziadu Janie i Strynu takiegoż imienia Rhodach nabyli. — przeto, jeżeli kto ma pretensyą sukcesywną lub obligową albo też inną, iakążetelną do pomienioney Kamienicy zaregulowaną, aby w ciągu lat trzech do JPP. Wiewiórkowskich w Kownie, mieszkających z dowodami zgłosił się, gdyż po upłynionym terminie stosować żadney pretensyi jako zblimżaney nie będzie mógł, w jakowym celu niniejsze Oświadczenie przez krajową Gazetę ogłasza się — 1815 roku Junii 23 dnia Onufry Juszkiewicz Sądu Grodz: Wileń: Regent Guberski Sekretarz.

1. Niżej podpisany, w roku 1804 w Hrabstwie Dryswiat. do Dziedzictwa JW. Starosty Łopacińskiego, należnym, schedę z Dekretu Exdywizorskiego w Szarkowszczyźnie ferowanego, w nomenklaturach Maczany, Swytniki i Klikalnicę W. Annie Przyborzańce Czeszn. Rzeczyck. na wieczność przysądzoną, w rzeczonym roku dziedzictwem nabył, położenie mającą w Gubernii Wileń. Powiecie Brasi. Parafii Dryswiat. i w porządku ewikcyi kilkanaste tysięcy zleń w rękę swoim niżej podpisany otrzymał, a te lubo Dekretem Exdywizorskim Ziem. Brasi. Kredytorom zesłego Hermenegudy Przybory Oycy rzeczoney Przyborzanki rozdzielone zostały, i przez appellacyą w Departamencie z Wileń. rzecz finalnie nieukończona, z powodu doszley wiadomości o zasley śmierci Jurysdatorki niżej podpisanego, zniewolony uczynić tę awizacyą w Kurjerze Lit., donosząc Sukcesorom zesley Anny Przyborzanki, aby raczyli do Szczytnik w Powiat Brasi. kędy mam pomieszkanie przybyć, i ukonczyć tak o sumnę na Obligu ledacą, jak również o skutki Dekretu Exdywizorskiego Ziem. Brasi. i w kotei uczynić oblikwidacyą z pretensyów niżej podpisanego. 1815 junij 21 dnia w Szczytnikach. Jan Łoweyko Sędzia Ziem. były Brasi.

1. Po dopełnieniu przez Najwyższą Edukacyjną Zwierzchność przepisanych Ustaw, Zoná moja otrzymała pozwolenie utrzymywania pensyi Damskiej w mieście Kieydanach, w Powiecie Rosyjskim. Podawać się będą: Nauka chrześcijańska i moralna, Historia, Jeografia i Arytmetyka; Język rossyjski i niemiecki, styl polski, formowanie charakterów, rysunki i robotki damskie. Dla doskonalenia się w muzyce wszelka jest w mieście tutajszém łatwość. Przyjmują się na takową pensyą Pensionerki, i Pół-Pensionerki. Pierwsze, prócz nauk wyżey wspomnianych, miéć będą stół, stancyą i posługę należytą w domu naszym; drugie zwiedzać tylko będą podawaiące się Lekcyje, ulokowanie zaś onych zawisło od woli Redziców. Czas otworzenia pensyi przeznaczają się na dzień 1go września 1815 roku. Ktoby więc z Rodziców zaufaniem swém nas zaszczycić, i dzieci swoje nam na Edukacyą poruczyć raczyli; zechce się wcześniej, dla bliższej umowy do podpisanego zgłosić. — Kieydan y roku 1815 dnia 12 czerwca r. s.

Grzegorz Mowczanowicz Nauczyciel Szkoły Powiatowej Kieydańskiéy.

1. Dom w mieście Wilnie za Ostrą bramą pod Nr. 1288 i 1290 leżący z placem do niego należnym, JPP. Frydrych i Fryderyka Frohlandowic, d. 21 bieżącego msca prawem wieczysto przedawnym W. JPani Alexandrze z Dąbrowskich Mininicy Koll. Asses., w Posseyę podali. — Oczém za zezwoleniem obu stron daje się wiedzieć Publiczności z tém aby, jeżeli kto má jakową pretensyą do Aktorstwa tego Domu lub wybawców, niezaniebnywał pospieszyć po odebranie swej należności. Dat dnia 26 Junii 1815 roku.

Jakób Kaciukiewicz.